

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

6. De subjecto sacramentorum earumq[ue] effectibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

iusque imperii ac motionis vi adhuc perdurat. Quæ enim ex tali proposito postea agimus licet propter humanam imbecillitatem ad alia distracti, tunc liberi & humano modo agere censemur.

Ad sacramenti valorem necessaria est intentio absoluta ideoque nihil efficitur si v.c. minister baptizet sub conditione in futurum v.c. si pater tuus consenserit. Ratio est, quia sacra symbola debent à Ministri intentione explicita vel implicita secundum Christi institutionem determinari, ut sint practica & efficacia. Talia autem non sunt, si eorum vis & efficacia suspendatur à futuro contingente effectu.

Corollarium si ministret quis sub conditione de presenti aut præterito statim valet si conditio est, non valet autem si conditio non est, v.c. Absolvo te, si capax es: Baptizo te, si non fuisti baptizatus: Ratio, quia conditio de presenti aut præterito cum extra causam posita, & non in futurum dependens sit, non suspendit intentionem, sed mox facit transire in absolutam, efficacem, sicuti: Volo tibi donatum si pater tuus vivit.

C A P. VI.

De subiecto sacramentorum eorumque effectibus.

Aliud est sacramentum; aliud res sacramenti, quemadmodum enim omnis causa ab effectu distinguitur & interdum re ipsa separatur, ita & hinc fieri potest, ut sacramenti alicuius tota essentia consistat in effectu eius, quæ est gratia sanctificans non conferatur propter impedimentum seu obicem suscipientis: Nam ad sacramenti essentiam

Ooo § non

non pertinet, vt actu gratiã conferat; sed vt sit collatiuum gratiã, sicut ad naturam ignis non pertinet calefacere, sed esse calefactiuum.

- 2 Quædam sacramenta virorum sunt, videlicet, per se instituta ad iustitiã augmentũ pro iustificatis. v. c. sacramentum Eucharistiã: Alia sunt mortuorum, ad tollenda mortalia, videlicet baptismus, pœnitentia.
- 3 Præter effectum gratiã significantis in singulis sacramentis conferuntur specialia auxilia gratiã.
- 4 Ad valorem sacramenti in adultis requiritur suscipiendi propria voluntas saltẽ interpretatiua: Ratio, quia per sacramentum homines imitantur, & consecrantur Deo, vt in eius Ecclesia & cultu stables perseuerent, ergo valdẽ congruum est, vt propriũ consensum afferant, si eius capaces sint, vt adulti. At vero paruuli & amentes, cum propriam voluntatem afferre non possint, sacramenta suscipiunt, infide & voluntate Ecclesiã ac Christi; ne si sacramentorum incapaces sint omnino pereant.
- 5 Ad consequendam iustificationem in sacramentis Baptismi & pœnitentiã, necessario requiritur in adultis pœnitentia, vel si in mortali peccato non sit, alius pius motus spei & charitatis in Deum: Ratio peti debet ex institutione diuina, congruum enim est, & decens, vt qui per peccatum propria voluntate se à Deo auertit, illud detestando aliquomodo ad Deum accedat, alioquin peccati remissionem consequi non possit.
- 6 Sacramenta æqualem gratiam omnibus conferunt suscipientibus si æqualiter dispositi sint, secus si inæqualiter. Nam congruum est ita sacramenta à Deo instituta fuisse, vt eorum sanctificandi virtus secundum maiorem præparationem dispositionem-

que

que suscipientis vberiorē gratiæ effectum producat.

C A P. VII.

De Characterē.

Characteris, seu signi spiritualis indelebilis, animæ suscipientis impressi, frequens est mentio apud antiquos Patres, de quo Apost. 2. Cor. 1. *Qui vocat nos Deus, qui & signavit & dedit pignus spiritus in cordibus nostris.* Imprimatur vero character, vt Christo tanquam Duci aut pastori suo anima deputeretur & consecraretur.

Tria sunt sacramenta, quibus indelebilis character animæ imprimatur: Baptismus, Confirmatio, & Ordo, ideoque repeti non possunt. Nam per Baptismum signandus est homo, vt ab infidelibus separaretur, atque ad ouile Christi pertinēs: Per Confirmationem tanquam miles Christi ad pugnam deputatus: Per ordinem, tanquam deputatus minister Christi & dispensator mysteriorum Dei.

Character est qualitas spiritualis, homini in quibusdam sacramentis diuinitus indita, partim vt eius anima ornetur, ac bene disponatur secundum se; partim vt ea homo deputeretur ad alia sacramenta quædam suscipienda seu tradenda. Secundum priorē considerationem character est & permanens qualitas inhærens ac bene afficiens subiectum, pertinet ad primā speciem qualitatis, quæ est habitus & dispositio; secundum posteriorem quatenus hominē idoneū reddit character & alia sacramenta suscipienda aliisque tradenda reducit ad secundā speciem qualitatis, quæ est potentia & impotentia. Nam in primis character baptismi hominem reddit idoneum ad alia sacramenta, valide accipienda, atque vt matrimonii

monii